

Bijlage bij brief uitwerking breed offensief

Beeld uitvoering Participatiewet

Hieronder geef ik een kwantitatief beeld van de uitvoering van de Participatiewet in de periode januari 2015 tot en met augustus 2018. Het aantal mensen met bijstand laat na een aanvankelijke stijging tot 472 duizend mensen in maart 2017 weer een geleidelijke daling zien tot 443 duizend mensen in augustus 2018. Daarmee ligt het aantal ruim boven het laagste aantal in de afgelopen tien jaar: 303 duizend in november 2008.

Het aandeel mensen dat langer dan vijf jaar bijstand ontvangt stijgt. Het eerste kwartaal van 2015 was dit aandeel 31 procent. Het eerste kwartaal van 2018 was dit 37 procent. Het aandeel personen dat minder dan twee jaar bijstand ontvangt daalt in deze periode juist van 42 procent naar 35 procent. Het aantal 45-plussers neemt vanaf maart 2018 langzaam af van 235.950 in maart tot (voorlopig) 234.000 in augustus 2018. Het aandeel van 45-plussers in de bijstand neemt wel toe van 49 procent in januari 2015 tot 53 procent in augustus 2018. Ter vergelijking: het aandeel 45-plussers in de beroepsbevolking bedraagt 42 procent in het tweede kwartaal 2018. Voor het derde kwartaal op een rij zijn er minder bijstandsgerechtigden met een niet-westerse achtergrond dan een jaar eerder. Dit komt doordat de instroom van asielzoekers is afgenomen. Het aandeel van mensen met een niet-westerse achtergrond neemt wel toe van 46 procent in januari 2015 tot 52 procent in augustus 2018. Ter vergelijking: het aandeel personen met een niet-westerse achtergrond in de beroepsbevolking bedraagt 12 procent in het tweede kwartaal 2018.

Het gebruik van re-integratievoorzieningen neemt toe van 161 duizend mensen met een voorziening in januari 2015 naar 200 duizend in juni 2018. Dat is een stijging van 24 procent. Re-integratievoorzieningen worden verstrekt aan alle leeftijdsgroepen. De grootste relatieve stijging van de inzet is te zien bij de jongeren onder de 27 jaar (76 procent) en de 55-plussers (46 procent). Het merendeel van de voorzieningen (85 procent) valt in de categorie overige voorzieningen. Als we kijken naar de herkomst zien we dat de inzet van voorzieningen voor mensen met en zonder migratie-achtergrond redelijk vergelijkbaar is met de verdeling van de bijstand in totaal: 49 procent wordt ingezet voor mensen met een niet-westerse achtergrond.

Van de specifiek benoemde voorzieningen zien we dat de loonkostensubsidies (Participatiewet en forfaitair samen) het grootste aandeel hebben (7 procent). Wanneer we focussen op de specifieke Participatiewet instrumenten loonkostensubsidies, jobcoach en beschut zien we dat deze relatief meer worden ingezet voor jongeren. Respectievelijk 46 procent, 58 procent en 41 procent van deze instrumenten wordt ingezet voor de leeftijdsgroep tot 27 jaar. Voor de overige instrumenten zie we een veel gelijkmatiger verdeling over de leeftijdsgroepen.

In juni 2018 hadden 22.310 mensen een voorziening geregistreerd door gemeenten, waarbij is vastgesteld dat zij een loonwaarde hebben onder het wettelijk minimumloon (WML). Het aantal mensen dat werkt met loonkostensubsidie ligt lager (13.870 eind juni). Dat wijst er op dat voor meer dan een derde van deze groep wel is vastgesteld dat zij tot de doelgroep loonkostensubsidie behoren maar (nog) niet aan de slag is met loonkostensubsidie, bijv. omdat nog geen matching met een werkgever heeft plaatsgevonden. Eind juni 2018 werken 3.120 mensen met een jobcoach die ook is geregistreerd.

In 2017 zijn er 116 duizend banen gestart vanuit de bijstand. 46 duizend hiervan startte vanuit een re-integratievoorziening en 70 duizend startte zonder re-integratievoorziening vooraf. Voor beide groepen (met en zonder re-integratie) is gekeken naar de situatie één maand na de start van de baan. Voor beide groepen geldt dat circa 1 op de 10 dan niet meer werkt. Voor beide groepen geldt dat iets meer dan de helft werkt met een uitkering (51 tot 54 procent). Voor de groep die startte uit een re-integratievoorziening is dat ook vaak met een voorziening (43 procent). Van de groep die startte vanuit een voorziening werkt iets meer zonder uitkering (40 procent) dan van de groep zonder re-integratie vooraf (daarbij werkte 33 procent zonder uitkering). De helft van deze 40 procent ontvangt geen uitkering maar wel een voorziening.

De totale werkgelegenheid voor mensen met een arbeidsbeperking (banenafpraak, Wsw-beschut en nieuw beschut) is toegenomen. Eind 2017 werkten er 149.086 personen met een arbeidsbeperking, zie onderstaande tabel. Dit is een stijging van bijna 10 procent ten opzichte van eind 2015. De groei van de aantallen onder de banenafpraak en in beschut werk zet de eerste helft van 2018 door. Eind tweede kwartaal 2018 werkten vanuit de doelgroep Participatiewet 27.307 mensen via de banenafpraak. Dat is 11.000 meer dan eind tweede kwartaal 2017. In juni 2018 hadden 1.812 mensen een baan in een beschutte werkomgeving. Eind 2017 zijn er bijna 37.000 extra banen gerealiseerd bij reguliere werkgevers. Dit zijn extra banen van 25,5 uur per week ten opzichte van de nulmeting eind 2012.

	Eind 2015	Eind 2017
Banenafpraak	80.105	98.824*
Wsw-beschut	55.709	49.078
Nieuw Beschut	0	1.184**
Totaal	135.814	149.086

* stand juni 2018: 105.613

** stand juni 2018: 1.812